

egy részes, középhosszú, kísérleti dokumentumfilm, szociográfia, hetvenes évek, szociológiai kutatások, Balázs Béla Stúdió, filmnyelvi kutatás, kommunikáció, cigánytelep, szegénység

Anyaság

1974

62'

fekete-fehér

Rendező: Grunwalsky Ferenc

„Egy árvíz sújtotta falu újjáépítése után az ott lakott 22 cigány családot nem akarja visszafogadni a magyar közösség. Ezt a feszültséget, s ezen túl a cigányok társadalmi és családi kapcsolatait mutatja be a film.” (*Magyar Filmográfia, Dokumentumfilmek 1971-1980*, Szerk.: Farkas Márta, Magyar Filmintézet, Budapest, 1991)

„Grunwalsky Ferenc *Anyaság* c. filmje egy szokatlan, szociografikus ihletésű portré, amelyet a hetvenes évek elején egy nyomorúságos cigánytelepen forgattak. A film készítésének körülményei rendkívül fontosak, hiszen ez idő tájt a Balázs Béla Stúdió második generációjának számító fiatal alkotók (Bódy Gábor, Magyar Dezső, Grunwalsky Ferenc és mások) szorgalmazták a szociológiai szempontokat érvényesítő filmkészítést, az új szociográfiai módszerek, stílusok kidolgozását, érvényesítését. („Szociológiai filmcsoportot” c. kiáltványukban 1969-ben ezeket az elveket fogalmazták meg.)

Grunwalsky Ferenc egy interjúban a következőképpen idézte fel az *Anyaság* készítésének körülményeit:

’A fotózás, a dokumentumfilmek megtanítottak arra, hogy vannak az életben olyan arcok, amelyeket első látásra nem vesz észre az ember, de kamerán keresztül vagy filmen kivetítve mégis rendkívüliek. Egy egész élet, egy sors van minden rezdülés mögött. Hogyan lehet ezt megfogalmazni. Úgy éreztem, hihetetlen belső tartalék, érzékenység, tehetség van benne, amely azonban a saját szavaival nem kifejezhető. Ezt csak a kamera fogalmazhatta meg és ehhez hozzátartozott a hallgatása is. Itt már a dokumentumfilm olyan szubjektív területére kerültem, ahol egész dokumentumvilágot kellett teremteni. Magyarul: az volt a kérdés, mit és hogyan kell róla és a környezetéből felvenni ahhoz, hogy olyannak mutathassam meg őt, amilyenek én ismerem. A 2,3 x 4 méterben még csak azt a szereplőt mutattam, akiről a film szólt. Itt arról volt szó, miképpen tudom a környezetet úgy megteremteni, hogy az egész világ azt a hangulatot hordozza magán, amit ő jelent. Én ekkor éreztem meg azt, hogy az ember a kamerán keresztül valóban világot teremt. Nem azzal, hogy a filmet levetítik, hanem az által, ahogyan azt fölveszi.’(Vásárhelyi Miklós: ’Világot teremteni a kamerával. Magnetofonbeszélgetés Grunwalsky Ferencsel’. In: Hernádi Gyula - Grunwalsky Ferenc: *Vörös rekviem*. Budapest: Magvető. 1977.pp 333-370.) (P.A.)

Operatőr: Grunwalsky Ferenc

Vágó: Komlóssy Annamária

Hang: Kovács György

Gyártó: Balázs Béla Filmstúdió

Ma: Balázs Béla Stúdió Alapítvány

Elnök: Kodolányi Sebestyén

1145 Budapest, Róna u. 174. F. épület 105.